

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členiek senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej v právnej veci navrhovateľa: **J. V.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v M.**, za účasti vedľajšieho účastníka: **SPF M**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č.ObPÚ-2007/00072-SIM zo dňa 15. mája 2007, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 23 Sp 26/2007-26 zo dňa 24. septembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 23 Sp 26/2007-26 zo dňa 24. septembra 2007 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom č.k. 23 Sp 26/2007-26 zo dňa 24. septembra 2007 podľa ustanovenia § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil rozhodnutie odporcu č. ObPÚ-2007/00072-SIM zo dňa 15. mája 2007, na základe ktorého navrhovateľ nie je oprávnenou osobou podľa ustanovenia § 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia odporcu (ďalej len reštitučný zákon) na vrátenie vlastníctva k pozemkom nachádzajúcim sa v katastrálnom území T., ktoré prešli z vlastníctva pôvodných vlastníkov J. K. T. a jeho manželky A. K., na štát alebo iné právnické osoby spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 ods. 1 písm. b) reštitučného zákona rozhodnutím ONV v M. zo dňa 18. augusta 1956 pod č. 1501/1956 pôd. o výkupe bez náhrady postupom podľa

zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde). Navrhovateľ počas konania nespochybnil, že nie je závetným dedičom pôvodných vlastníkov, nie je dieťaťom oprávnených osôb, resp. dieťaťom osoby, ktorá je súrodencom pôvodného vlastníka. V konaní sám uviedol, že pôvodný vlastník J. K. T. bol ujcom jeho mamy. Tento príbuzenský pomer [ujec (pôvodný vlastník) – neter (matka navrhovateľa)] však nenapĺňa podmienky ustanovenia § 2 reštitučného zákona, preto krajský súd považoval rozhodnutie odporcu za zákonné a vecne správne. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom ho navrhol zmeniť, rozhodnutie odporcu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Nesúhlasí s odvolávaním sa súdu prvého stupňa na rozhodnutie Okresného súdu v Turčianskom sv. Martine zo dňa 18. novembra 1948, ktoré sa týka pozostalosti po J. K. T.. K. J. a P. K. T. má rovnaký príbuzenský vzťah (ide o strýkov jeho matky, bratov jeho starej matky) a vlastní P. majetok na základe darovacej zmluvy. J. K. T. sľúbil navrhovateľovmu otcovi prepísať do vlastníctva celý jeho majetok na Slovensku ako najbližšiemu príbuznému po sestre J. K. T. K.. Otec navrhovateľa o tom vlastnil aj písomnosti, ktoré sa však nezachovali. K prepisu vlastníctva k nehnuteľnostiam z J. K. T. na J. V. a jeho snúbenicu M. L. M. (rodičov navrhovateľa) zostával už len akt uzavretia manželstva. Dôvodom, že majetok J. K. T. neprešiel do vlastníctva navrhovateľovej rodiny, bola jeho násilná smrť dva týždne pred sobášom navrhovateľových rodičov. Jeho rodičia mali rôzne doklady a písomnosti; niektoré mu odovzdali, niektoré sa zničili skladovaním, niektoré zhabali príslušníci ŠtB pri domovej prehliadke a veľa sa zničilo pri povodniach v roku 1958. Na pojednávaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky predložil do spisu čestné prehlásenie V. R. a jeho manželky E. zo dňa 24. júna 2008 o povodni v roku 1958.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a dôvodný. Nielen správny orgán ale aj krajský súd poskytol navrhovateľovi dostatočný priestor na to, aby preukázal, že je oprávnenou osobou v zmysle reštitučného zákona. Správny orgán sa riadil zásadou materiálnej pravdy a tak nemohlo byť navrhovateľovi priznané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, na ktoré uplatnil reštitučný nárok.

Vedľajší účastník Slovenský pozemkový fond sa v plnom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu (§ 212 Občianskeho súdneho poriadku) ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol na odvolacom pojednávaní dňa 25. júna 2008 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (§ 214 ods. 1, § 156 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

V danej právnej veci je spornou otázkou oprávnenej osoby v zmysle ustanovenia § 2 reštitučného zákona. Reštitučný zákon v tomto ustanovení v prvom rade považuje za oprávnenú osobu štátneho občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

V prípade, že táto oprávnená osoba zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu, prichádzajú do úvahy ako oprávnené osoby štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby, v tomto poradí:

a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,

b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,

c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,

d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1 (t.j. štátneho občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v ustanovení § 3),

e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

Oprávnenými osobami sú aj účastníci kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok; ustanovenia odseku 2 písm. c) až e) platia obdobne.

V predmetnej právnej veci sa navrhovateľ domáhal vrátenia nehnuteľností zapísaných v PK vložke č. X v katastrálnom území T.. Tieto nehnuteľnosti pôvodne vlastnil strýko jeho matky J. K. T. (J. K. T. bol bratom starej mamy navrhovateľa K. L. M.). J. K. T. bol ženatý s A. K. T.; manželstvo bolo bezdetné, žili v Spojených štátoch amerických. J. K. T. zomrel v USA dňa 14. júna 1938. Jeho jedinou dedičkou bola jeho manželka A. K. T., a teda nadobudla vlastnícke právo aj k nehnuteľnostiam, ktoré navrhovateľ žiada na základe reštitučného zákona vrátiť. Sám navrhovateľ sa vyjadril, že k A. K. T. nie je v žiadnom príbuzenskom vzťahu.

Na základe rozhodnutia Okresného národného výboru v M. č. 1501/1956 zo dňa 18. augusta 1956 o výkupe bez náhrady postupom podľa zákona č. 46/1948 Zb. boli pozemky odňaté A. K. T., t.j. manželke J. K. T.. Z uvedeného vyplýva, že primárne by podľa ustanovenia § 2 ods. 1 reštitučného zákona prichádzala do úvahy ako oprávnená osoba A. K. T., prípadne jej dedičia zo závetu, deti a manžel, jej rodičia, jej súrodenci alebo ich deti (§ 2 ods. 2). Navrhovateľ však v takomto príbuzenskom vzťahu k A. K. T. nie je, nie je možné preto naňho hľadiť ako na oprávnenú osobu

v zmysle ustanovenia § 2 reštitučného zákona. Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol prihliadnuť na tvrdenia navrhovateľa, že matkin strýko J. K. T. (manžel A. K. T.) im predmetné nehnuteľnosti sľúbil a A. K. T. dokonca prišla do vtedajšieho Československa, aby vlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam previedla v mene svojho manžela na navrhovateľovu mamu. K prevodu vlastníckeho práva na navrhovateľovu mamu však neprišlo a dedičkou po poručiťovi J. K. T. sa stala jeho manželka A. K. T.. Na základe toho, ako už bolo uvedené, nie je možné navrhovateľa považovať za oprávnenú osobu. Krajský súd v Žiline správne vychádzal z rozhodnutia Okresného súdu Turčiansky sv. Martin č. D 646/38 zo dňa 16. novembra 1948, pretože toto rozhodnutie je právoplatné.

Na základe uvedených skutočností dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že odporca aj krajský súd postupovali správne, v súlade so zákonom. V konaní sa nevyskytli žiadne vady, ktoré by mali za následok zrušenie rozhodnutia krajského súdu alebo odporcu. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 23 Sp 26/2007-26 zo dňa 24. septembra 2007 ako vecne správny potvrdil (§ 219 Občianskeho súdneho poriadku).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol na základe ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k a § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal a odporcovi v tomto konaní náhrada trov konania neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 25. júna 2008

JUDr. Elena Kováčová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová